

Analyse intern Jaarrekening 2017
samenvatting

Versie DB 11 juni 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Inhoud samenvatting.....	3
3. Exploitatie.....	3
3.1 Analyse jaarresultaat 2017.....	3
3.1.1. Belangrijkste voor- en nadelen.....	4
3.1.2. Nadere analyse rekeningresultaat 2017.....	5
3.2 Jaarresultaten meerjarig.....	5
3.2.1. Ontwikkelingen begroting.....	5
3.2.2. Jaarresultaten voorgaande jaren.....	6
3.3 Conclusies.....	7
3.4 Nadere toelichting herijking versterkingsgelden:.....	8
4. Balans.....	9
Doorschrijven restantkredieten.....	9
Toekomstige verplichtingen.....	9

1. Inleiding

Om inzicht te krijgen in het verloop van de financiële ontwikkelingen en positie van de VRK wordt met ingang van het jaarverslag 2017 een interne financiële analyse opgesteld.

Daarnaast is gevraagd om nog eens specifiek te kijken naar de verklaring van het feit dat het jaar 2017 kon worden afgesloten met een positief resultaat van € 1.5 miljoen, terwijl bij de 2^e bestuursrapportage nog werd uitgegaan van € 0.6 mln. En meer in het bijzonder of daaruit de conclusie zou mogen worden getrokken dat sprake zou zijn van structureel voordelige financiële effecten, en of er mogelijk nog bevindingen zijn die de bedrijfsvoering weer op een hoger plan kunnen tillen.

2. Inhoud samenvatting

De rapportage gaat in op een breed palet van aspecten ten aanzien van de financiële positie van de VRK. De samenvatting legt het accent op hoofdstuk 3 waarin is ingegaan op de resultaten van de jaarrekening 2017, en het meerjarig beeld over de resultaten.

In hoofdstuk 4 wordt de vermogenspositie van de VRK aan de hand van een aantal relevante balansposten, waaronder investeringen en reserves, toegelicht. De samenvatting bevat alleen de relevante conclusies.

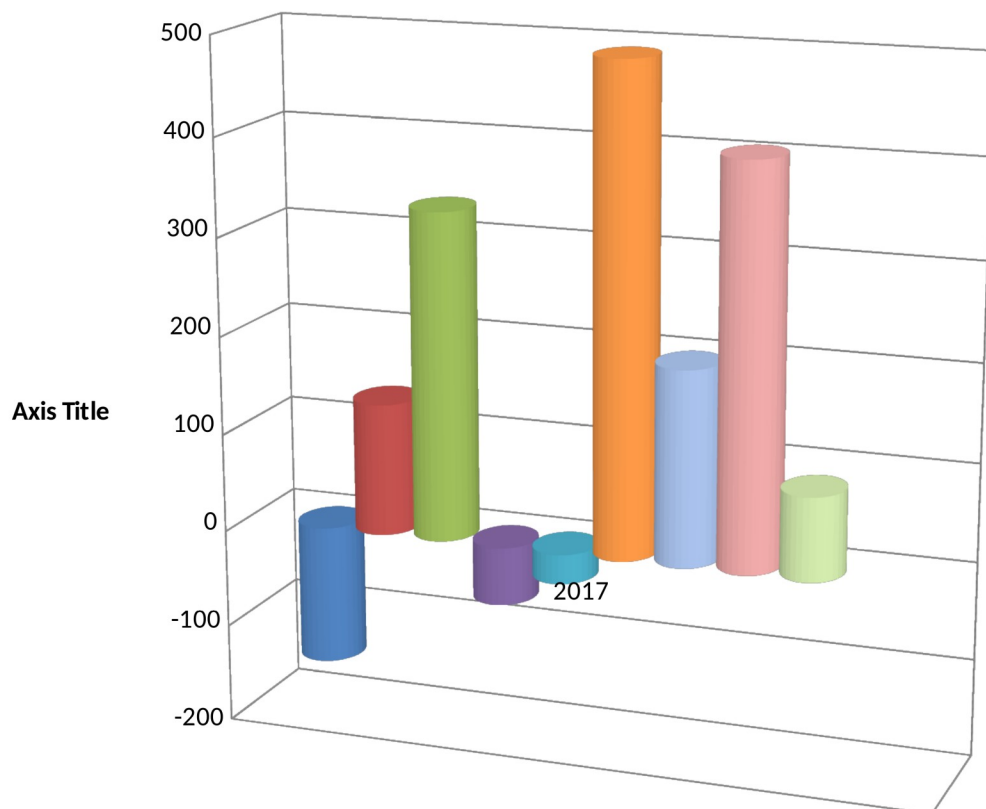
3. Exploitatie

3.1 Analyse jaarresultaat 2017

Bij het opstellen van de 2^e bestuursrapportage 2017 werd een voordelig saldo verwacht van € 604.000.

Na opstelling van de jaarcijfers 2017 eindigde het boekjaar met een voordelig saldo van € 1.517.131, dus substantieel hoger dan de verwachting een kwartaal eerder.

In onderstaande grafiek zijn de resultaten per programma weergegeven.

3.1.1. Belangrijkste voor- en nadelen

Om een eerste inzicht te verschaffen in de aard van de diverse voor- en nadelen zijn de meest relevante voor- en nadelen nog eens op onderwerp geclusterd

Voordelen	Bedrag	Nadelen	
Begrotingssaldo	100	Terreurkits brandweer	-47
Versterkingsgelden	747	nadeel meldkamer opschaling	-160
Vrijval voorzieningen	136	nadeel meldkamer Ambulance	-60
Resultaten voorgaande jaren	95	Kantoorhuisvesting	-64
Onvoorzien	96	Vroegsignalering	-100
Vrijval personeelsverplichting	223	Reizigersvaccinatie	-102
Voordeel Personeelskosten	677	Personeelsverplichting	-289
Generatiepact	66	Totaal	-822
Extra ontvangst BDUR	59		
Jeugdgezondheidszorg	100		
Exploitatiekosten C2000	29		
Seksuele gezondheid	50		
Totaal	2.378		
Divers	-39		
Resultaat	1.517		

3.1.2. Nadere analyse rekeningresultaat 2017

In een uitgebreide analyse zijn alle resultaten doorgenomen. Hierbij is de lijn gevolgd van de producten/programma's zoals genoemd in het jaarverslag 2017.

De volgende vragen zijn langsgelopen:

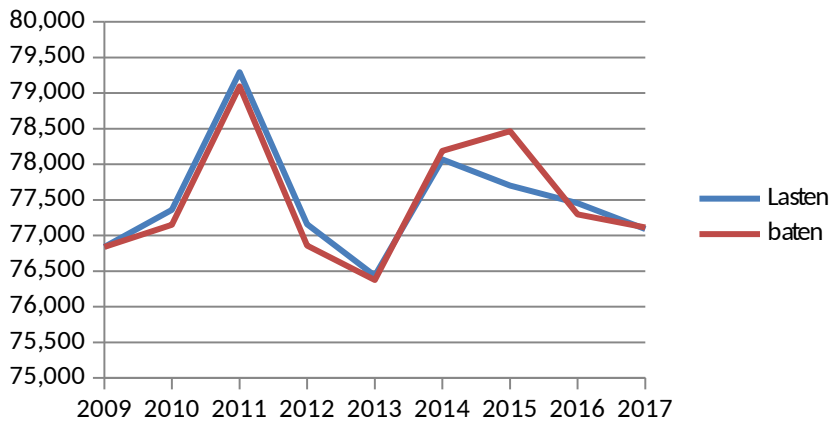
- is er sprake van structurele effecten en
- wat zijn verbeterpunten voor de bedrijfsvoering in 2018 en verder.
- voor zover van toepassing, waarom was dit resultaat nog niet bekend was bij de 2^e berap.

De conclusie is terug te vinden in paragraaf 3.3.

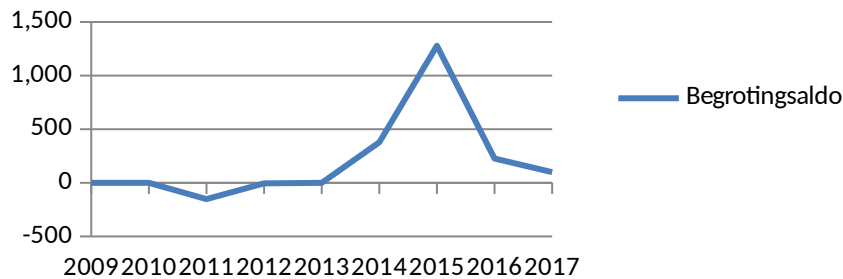
3.2 Jaarresultaten meerjarig

3.2.1. Ontwikkelingen begroting

Ondanks de verhoging van de gemeentelijke bijdragen als gevolg van nominale ontwikkelingen of specifieke budgetoverdrachten, is het begrotingsvolume vanaf 2009 slechts gestegen met € 249.000. Deze relatief bescheiden toename is met name een gevolg van bezuinigingen en efficiencymaatregelen in de periodes 2012-2014 en 2015-2018. De maatregelen waartoe is besloten zijn tot en met 2017 geconcretiseerd, dan wel hebben een plek gekregen in de (werk)begroting 2018.

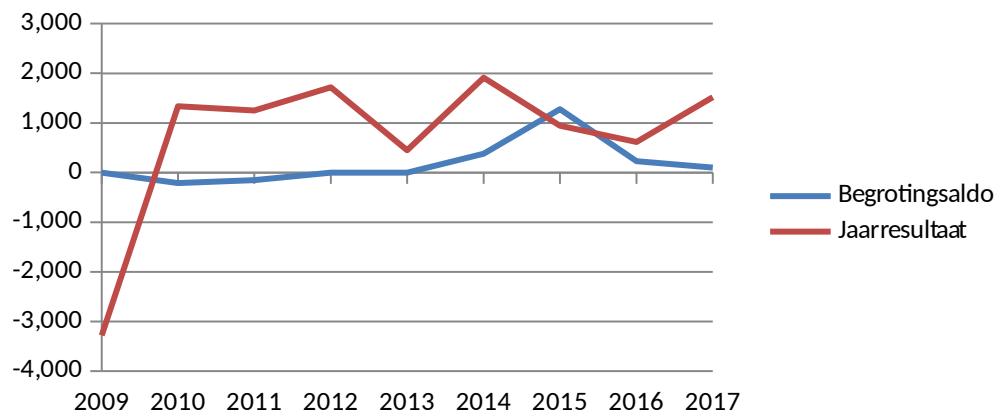

Begrotingsaldo

Het voordelig saldo is afgelopen jaren met name ontstaan door onderuitputting op kapitaallasten. Daar staat tegenover dat autonome ontwikkelingen en nieuw beleidsvoorstellen over het algemeen in de afgelopen jaren zijn gedekt binnen de eigen begrotingsruimte. Hierdoor is de begrotingsruimte inmiddels nog gering, en voor 2020 en 2021 zelfs (nog) negatief.

3.2.2. Jaarresultaten voorgaande jaren

De resultaten van afgelopen jaren fluctueren, maar zijn na 2009 altijd positief geweest. In bovenstaande grafiek zijn de verwachte resultaten op basis van begrotingsaldo en de werkelijke resultaten van de afgelopen negen jaar weergegeven.

In onderstaande tabel zijn de jaarresultaten vanaf 2012 gespecificeerd per programma. Vanwege vernieuwing BBV zijn in 2017 enkele programma's gewijzigd.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Openbare Gezondheidszorg	-146	-8	13	-175	223	-141
Jeugdgezondheidszorg						134
Brandweezorg	857	457	772	58	-20	333
Brandweezorg, aandeel kapitaallasten	217	591	537	935	636	
Ambulancezorg	34	-841	173	16	20	-59
GHOR	14	3	83	54	216	-30
Multidisciplinaire Samenwerking	742	711	148	689	526	492
Financiële middelen		-462	184	-631	-986	198
Interne dienstverlening						405
Bevolkingszorg						85
Veiligheidshuis				0	0	0
Exploitatieresultaat	1.718	451	1.910	946	615	1.417

Het voordelig saldo bij programma Brandweer is gesplitst weergegeven, om in beeld te brengen dat dit saldo de afgelopen jaren grotendeels bestond uit het voordeel op kapitaallasten. Dit voordeel ontstond doordat brandweer Kennemerland een aantal jaren terughoudend met investeringen op nieuw materieel is omgegaan, om eerst grondig te onderzoeken wat werkelijk nodig is. Inmiddels beschikt de brandweer over een realistisch investeringsplan en is vervanging van voertuigen en materieel in gang gezet.

Sinds 2014 is het voordeel op kapitaallasten onderdeel van het voordelig begroting saldo. Met ingang van 2017 is dit voordeel ook uit de programma's gehaald en centraal begroot.

Op basis van de jaarrekeningen van de afgelopen vijf jaar is gekeken of een structureel beeld te zien is op afzonderlijke resultaten. Dit is soms lastig in te schatten, omdat de toelichtingen en omschrijvingen per jaar kunnen verschillen.

(* € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Structureel effect?
Voordeel kapitaallasten PA&C			40	30	48		onderuitputting inmiddels onderdeel begrotingsaldo
Seksuele gezondheid			19	18		50	nee
Reizigersvaccinatie						-102	nee
Vrijval voorziening BCT						39	nee
Vroegsignaleringsoverleg (VSO)						-100	structureel in programmabegroting verwerkt
Basispakket 4-18						41	Waarschijnlijk, wordt verwerkt in werkbegroting
Alarmering brandweer	221	167	108	44	35	128	nader te onderzoeken
Risicobeheersing	460	283	107	85	147		Voordeel wordt ingezet t.b.v. efficiency taakstelling
Voordeel kapitaallasten brandweer	217	591	537	935	636		onderuitputting inmiddels onderdeel begrotingsaldo
Projecten	95	166	79	34	65	112	wellicht, onderdeel herijking versterkingsgelden
voordeel kapitaallasten GHOR		3	43	35	4		onderuitputting inmiddels onderdeel begrotingsaldo
Producten VBK	174	304	57	390	67	102	begroting per 2018 op orde gebracht en geen structurele voordelen
RCC Schiphol		-41	24		46	47	wellicht, onderdeel herijking versterkingsgelden
Versterkingsgelden politie		0	0	116	265	265	wellicht, onderdeel herijking versterkingsgelden
Auditteam	219	210	-5	0	11	69	wellicht, onderdeel herijking versterkingsgelden
Kwaliteitsverbetering MICK			109	-4	43	169	wellicht, onderdeel herijking versterkingsgelden
Opschaling meldkamer			-35	-23	-30	-160	oorzaak nader uit te zoeken
Bevolkingszorg Vrijval huur						35	ja, structureel in programmabegroting verwerkt
Bestuurszaken en bestuursondersteuning		150	260	24	78	72	nader te onderzoeken
Renteresultaat		-32	143	305	85	50	structureel effect verwerkt in begroting
Onvoorzien			0	124	64	96	afhankelijk aanspraak op onvoorzien
Extra ontvangst BDUR					46	59	structureel effect verwerkt in begroting
Personeelsverplichting	255		-186	-392	-292	-289	afhankelijk van dossiers

De analyse lijkt te laten zien dat niet alle versterkingsgelden worden benut. Aangezien indirecte kosten niet consequent worden doorgerekend, sommige activiteiten ten onrechte niet in relatie worden gebracht met de versterkingsgelden, is het nodig daar nog wat meer om in te zoomen, zodat geen voorbarige conclusies worden getrokken. Hier wordt in paragraaf 3.3 en 3.4 nader op ingegaan.

Een aantal structurele effecten is grotendeels al verwerkt in de programmabegroting 2018 en de hierop geënte meerjarenraming (begroting 2019 en volgende jaren). Met ingang van 2018 is bovendien een beleidswijziging doorgevoerd, waardoor het voordeel op kapitaallasten structureel als dekkingsmiddel is ingezet binnen de begroting.

3.3 Conclusies

De volgende conclusies zijn te trekken uit zowel de specifieke analyse van het resultaat 2017 als uit het meerjarig beeld.

In zijn algemeenheid volgt uit de analyses niet het beeld dat er structureel te veel middelen aan producten van de VRK zijn toegewezen. Veel van de geanalyseerde afwijkingen zijn incidenteel van aard.

Uit de rapportage blijkt de noodzaak tot herijking van de versterkingsprojecten, die met rijksmiddelen (BDuR) worden gefinancierd. Het gaat in dit kader om ruwweg de helft van het totale resultaat ad. € 1,5 mln. Hieronder wordt hier nog nader op ingegaan.

De overige resultaten zijn grotendeels te verklaren uit specifieke (cultuur)factoren, die van invloed zijn op de bedrijfsvoering. Door de B&V-cyclus die afwijkt van die van gemeenten, heeft de VRK grotere moeite om met de begroting 'juist te mikken'. De begroting wordt al een jaar voor het begrotingsjaar opgesteld, en tussentijdse begrotingswijzigingen zijn minder gewenst, omdat die vaak een voor de gemeenten tijdrovende zienswijzeprocedure bij de gemeenteraad betekenen.

Daar komt ook de nodige 'planningsoptimisme' bovenop: doordat de begroting lang voor het begrotingsjaar wordt opgesteld, is er te vaak een te optimistisch over wat er gerealiseerd kan worden in een jaar. Ook blijkt uit de verschillen tussen 2^e berap en jaarrekening dat budgethouders nog te vaak het zekere voor het onzekere nemen, en binnen heel veilige marges proberen te blijven. Dit heeft zeker ook de bedoeling om ongewenste tekorten te voorkomen, en is daarmee ook een echo van de jaren waarin de VRK met bezuinigingen is geconfronteerd. Door deze cultuur zijn meevallers echter onvoldoende tijdig in beeld, terwijl aan de andere kant wenselijke uitgaven soms onnodig worden opgeschort. Er is onvoldoende mogelijkheid voor het bestuur om hier, met inzicht, over te kunnen oordelen.

Verder valt op dat er nog te weinig systeem zit in de wijze van rapporteren over mee- en tegenvallers. Een meer consequente en volledige werkwijze zal worden betracht.

Ook een vergelijkbare beschrijving van producten en projecten over de jaren heen is een aandachtspunt, met als doel de vergelijkbaarheid tussen de jaren te verbeteren.

Uit de analyse blijken ook een klein aantal tegenvallers, veroorzaakt doordat uitgaven (met spoed) werden gedaan zonder dat vooraf op basis van een duidelijk voorstel in dekking was voorzien. Ook dit is een verbeterpunt.

Directie en management werken in 2018 aan het verbeteren van het informatie instrumentarium, de procesvoering en, de cultuur binnen de organisatie, zodat begroting en realisatie beter op elkaar worden afgestemd.

3.4 Nadere toelichting herijking versterkingsgelden:

Met de totstandbrenging van de Veiligheidsregio Kennemerland in 2008, waarbij ook Schiphol onder de verantwoordelijkheid van het Kennemerlandse regiobestuur kwam te vallen, heeft het Rijk de Kennemerland extra DBUR-gelden toegekend. Dit om tegemoet te komen aan die zorgen die leefde bij zowel het Rijk als in de regio zelf of de relatief kleine regio in staat zou zijn de risico's in het gebied voldoende tegemoet te treden. Aan de toekenning van de middelen lag een plan ten grondslag, dat destijds door het Rijk is goedgekeurd, en dat de basis vormde voor de hoogte van het bedrag. In dat plan heeft het Algemeen Bestuur in 2008 doelen gedefinieerd die moesten leiden tot versterking van de crisisbeheersing in de regio. Inmiddels bestaat de VRK tien jaar. De initiële maatregelen om tot versterking te komen zijn genomen, en inmiddels is een beheer fase aangetreden.

Bij de laatste herijking van de BDUR heeft de regio kunnen aantonen dat ook in de huidige fase deze specifieke BDUR-middelen noodzakelijk zijn om het niveau te handhaven dat nodig is. Maar als onderliggend plan om tot een juiste verdeling van de middelen te komen, is het versterkingsplan steeds minder geschikt. En doordat maatregelen steeds meer verankerd raken in onderscheiden organisatieonderdelen, verdwijnt ook het totaaloverzicht over de bestedingen. Een nieuw plan, volledig gebaseerd op de bestuurlijke afspraken met het Rijk, maar passend bij de fase waarin de organisatie zich nu bevindt, dient het resultaat van de herijking te zijn. Een te onderzoeken facet zal ook zijn de wijze waarop de indirecte kosten van versterkingsprojecten in de begroting zijn verwerkt.

4. Balans

De balans is per onderdeel geanalyseerd, met een beschrijving van relevante ontwikkelingen vanaf 2012. Hieronder zijn de bevindingen beschreven die hebben geleid tot een nadere conclusie.

Doorschuiven restantkredieten

Bij de volgende actualisatie van het investeringsplan zal nog kritischer gekeken worden of grote investeringen gefaseerd over de jaren opgenomen kunnen worden zodat er minder restantkredieten doorgeschoven hoeven te worden en de kapitaallasten reëler geraamd kunnen worden.

Toekomstige verplichtingen

Onder kortlopende schulden op de balans heeft de VRK een aantal toekomstige verplichtingen opgenomen. Een toekomstige verplichting wordt gevormd door middelen van derden en zo nodig aan deze derde terugbetaald zou moeten worden of indien, zoals bij subsidies, het gaat om specifieke projecten die niet altijd binnen één boekjaar afgerond zijn .

Specifieke aandacht gaat uit naar de verplichting voor het 2e loopbaanbeleid. Deze verplichting is gevormd voor het 2e loopbaanbeleid voor beroepspersoneel van de brandweer en bekostigd door de drie gemeenten van herkomst. Haarlem en Velsen hebben de totale inbreng ingelegd, Haarlemmermeer betaalt de bijdrage gespreid t/m 2024.

De uitgaven liggen echter achter op het oorspronkelijke bestedingsplan wat hieraan ten grondslag ligt. In overleg met de brandweer en rekening houdend met het Akkoord reparatie FLO overgangsrecht, zal dit bestedingsplan op termijn worden herzien.